

СТАНОВИЩЕ

**на професор Елеонора Михайлова Милева, дн,
член на научното жури съгласно заповед на Ректора
на НСА „В. Левски” № ЗП-479/ 30.05.2023 г.**

**по процедура за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област
на висше образование 1. Педагогически науки, професионално
направление 1.3. Педагогика на обучението по ... ,
специалност „Теория и методика на физическото възпитание“**

I. Данни за процедурата по конкурса

Конкурсът е обявен в ДВ, бр. 34 от 11.04.2023 г., по професионално направление: 1.3. Педагогика на обучението по ..., специалност „Теория и методика на физическото възпитание“ за нуждите на катедра „Теория на физическото възпитание“ при НСА „В. Левски”.

При обявяване и провеждане на конкурса не са допуснати нарушения, като процедурата отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и на Правилника за придобиване на научната степен „доктор на науките“ и за заемане на академични длъжности в НСА „В. Левски“.

В конкурса за доцент участва само един кандидат – гл. ас. Цвета Димитрова Трайкова, доктор.

II. Данни за кандидата

Гл. ас. Цвета Димитрова Трайкова, доктор, завършва четиригодишен курс на обучение във ВИФ „Георги Димитров“ през 1987 г. с професионална квалификация "Учител по физическо възпитание" и „Треньор по лека атлетика“. През 2018 г. защитава дисертационен труд на тема „Състояние на физическото развитие и двигателните способности на деца в подготвителна група за училище (5-7-годишни)“ за образователната и научна степен „доктор“ в професионално направление 1.3. Педагогика

на обучението по... , докторска програма „Физическо възпитание в образователната система“ в НСА „В. Левски“.

През 1996 г. Цвета Трайкова е назначена за редовен асистент по учебната дисциплина Теория и методика на физическото възпитание към катедра „Теория на физическото възпитание“ при НСА. Заема последователно академичните длъжности „старши асистент“ и „главен асистент“ към същата катедра.

Цвета Трайкова е работила като учител по физическо възпитание в столично училище.

Професионалната биография на кандидата е категорично основание за участие в настоящия конкурс за академичната длъжност „доцент“.

III. Научноизследователска дейност на кандидата

За участие в конкурса за доцент гл. ас. Цвета Димитрова Трайкова, доктор, е представила справка за своята научноизследователската дейност по задължителните наукометрични показатели. Тя е в съответствие с показателите на националните изисквания по чл. 26 от ЗРАСРБ, за област на висшето образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по ... Минималните изисквания за точки по отделните групи показатели за придобиване на академичната длъжност „доцент“ в НСА „В. Левски“ са изпълнени.

Кандидатът участва в конкурса за доцент със следната научна продукция: 1 монография, 1 книга на базата на защитен дисертационен труд, 4 статии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация и 13 статии и доклади в нерефирирани издания с научно рецензиране и редактирани колективни томове. От научните статии в 10 е самостоятелен автор и в 7 е съавтор. Научните трудове са изцяло по тематиката на конкурса.

Цвета Трайкова е представила общо 13 цитирания на свои трудове, от които 1 цитат е в Web of Science, 7 са в монографии и 5 - в научни статии и доклади с научно рецензиране.

Научната продукция на кандидата за доцент може да се обособи в две основни тематични области:

1. Физическо развитие, двигателни способности, физическо възпитание и спорт за деца в предучилищна възраст (№ I.1., II.1, II.2.1., II.2.2., II.2.3., II.2.4., II.3.9., II.3.10., II.3.11., II.3.12., II.3.13.).
2. Физическо възпитание и двигателна активност на подрастващи (№ II.3.1., II.3.2., II.3.3., II.3.4., II.3.5., II.3.6., II.3.7., II.3.8.).

От подлежащите на рецензиране за участие в настоящия конкурс публикации с особено значение за обявената научна област представлява монографията „Двигателни качества на деца в предучилищна възраст” (София, НСА ПРЕС, 2021, ISBN 978-954-718-672-9) (№ I.1.).

В нея се разкриват основните теоретични, методологични и практически аспекти на физическото възпитание в детските градини във връзка с развиването на двигателните качества на децата в предучилищна възраст. Разглеждат се общите и специфични принципи, средства, методи, методически изисквания и тестове за оценка на физическата дееспособност на 5-7-годишни деца, използвани в процеса на обучение по физическо възпитание в този възрастов период.

Монографичният труд има както теоретико-методическа, така и практическа стойност в областта на физическото възпитание за деца от предучилищна възраст, като обогатява теорията и методиката на физическото възпитание в детските градини.

Във втората книга „Състояние на физическото развитие и двигателните способности на деца в подготвителна група за училище (5-7-годишни)“ (София, НСА ПРЕС, 2023, ISBN 978-954-718-707-8) (№ П.1.) се проследяват и анализират състоянието и динамиката на основни показатели на физическото развитие и на двигателните способности на деца от III и IV подготвителна група за училище, преди и след прилагане на обогатено образователно съдържание по направление „Физическа култура“ за период от една учебна година.

Траен и устойчив е интересът на кандидата към темата за предучилищното физическо възпитание, на която са посветени множество публикации. Цвета Трайкова внася своя принос към проследяване на специфичните характеристики на физическото развитие и соматотипните промени, двигателните способности и взаимодействието между тях, контрола и оценката на физическата дееспособност при 5-7-годишни деца (№ П.2.1., П.2.2., П.2.3., П.3.9., П.3.10., П.3.11., П.3.12., П.3.13.). В този контекст е разкрит образователният потенциал на ново образователно съдържание в детските градини по физическа култура (№ П.2.4.).

Втората основна област на научни интереси от страна на гл. ас. Цвета Трайкова, д-р, представлява физическото възпитание и двигателната активност на учениците (№ П.3.1., П.3.2., П.3.3., П.3.5., П.3.8.).

Разглеждат се също актуалните проблеми на наднорменото тегло и затлъстяването, вредните навици при подрастващите (П.3.4., П.3.6.). Предлагат се нетрадиционни средства за обогатяване на учебното съдържание в уроците по физическо възпитание и спорт в средното общообразователно училище (П.3.7.).

Доказателство за научната активност на гл. ас. Цвета Димитрова Трайкова е участието ѝ в 5 научноизследователски и образователни проекта.

IV. Научни приноси

Приносите, съдържащи се в публикациите на кандидата и представени в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ са в областта на теорията и методиката на физическото възпитание. Като такива най-значими теоретични, методически и приложни приноси могат да се изведат:

1. Установени са взаимовръзките между основните антропометрични показатели за физическо развитие и двигателните качества на момчета и момичета от предучилищна възраст, както и между отделните техни двигателни способности.
2. Разработена е технология за оценка на физическата дееспособност на 5-6-годишни момчета и момичета. Въз основа на това са изготвени оценъчни нормативи по възраст и пол за нивото на двигателните качества и за комплексна оценка на физическата дееспособност на всяко дете и на групи деца.
3. Проучена е честотата на разпространение на наднорменото тегло и затлъстяването при ученици. Същевременно е доказана и анализирана взаимовръзката между двигателната активност на ученици в свободното време и наличието на вредни навици.
4. Интерпретирани са някои основни тенденции в развитието на урочната и извънурочната дейност по физическо възпитание и спорт в българското училище.

V. Преподавателска дейност на кандидата

Гл. ас. Цвета Димитрова Трайкова, доктор, е утвърден преподавател с многогодишен педагогически стаж. Води лекции, семинарни упражнения по теория и методика на физическото възпитание в ОКС „Бакалавър“ и

ОКС „Магистър“. Провежда текуща и преддипломна педагогическа практика в училище, семестриални изпити и държавни изпитни уроци със студентите. Ръководител е на курсови работи на студенти от ОКС „Бакалавър“.

Цвета Трайкова е била научен ръководител на двама дипломанти в ОКС “Бакалавър” и ОКС “Магистър”.

VI. Заключение

На базата на гореизложеното категорично заявявам, че гл.ас. Цвета Димитрова Трайкова, доктор, отговоря на изискванията на обявения конкурс за академичната длъжност „доцент” съгласно всички законови изисквания и нормативни документи.

Научната продукция на кандидата и многогодишната преподавателска дейност в областта на теорията и методиката на физическото възпитание ми дават основание убедено да предложа на членовете на научното жури да гласуват на гл. ас. Цвета Димитрова Трайкова, доктор, да бъде присъдена академичната длъжност „доцент” в област на висшето образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по ..., специалност „Теория и методика на физическото възпитание“, за нуждите на катедра „Теория на физическото възпитание“ при НСА „В. Левски“.

Член на научното жури:

Професор Елеонора Михайлова Милева, дн

28. 07. 2023 г.

Град София

STATEMENT

**by Professor Eleonora Mihaylova Mileva, DSc, PhD,
member of the Scientific Board according to order No. ZP-479/
30.05.2023 of the the Rector of NSA "V. Levski" on the procedure for the
academic position of "Associate Professor" in the higher education field 1.
Pedagogical sciences, professional area 1.3. Pedagogy of training in ... ,
specialty "Theory and Methodology of Physical Education"**

I. Data on the procedure of the competition

The competition is announced in the State Gazette, issue No. 34 of 11.04.2023, in professional area: 1.3. Pedagogy of training in ..., specialty "Theory and Methodology of Physical Education" for the needs of the Department in "Theory of Physical Education" at the National Sports Academy "V. Levski".

There are no violations in the organization and conducting of the competition, the procedure meets the requirements of the Law for the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the Regulations on the Implementation of the Law for the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria. They also meet the Regulations for acquisition of the scientific degree "Doctor of Science" and for taking academic positions at the National Sports Academy "V. Levski".

Only one candidate takes part in the competition for "Associate Professor" - Chief Assistant Professor Tsveta Dimitrova Traykova, PhD.

II. Applicant's data

Chief Assistant Professor Tsveta Dimitrova Traykova, PhD, completed her higher education at the Higher School of Physical Education "Georgi Dimitrov" in 1987, with the professional qualifications of "Physical Education

Teacher" and "Athletics Coach". In 2018, she defended her dissertation thesis on the topic "State of the physical development and motor abilities of children in a preparatory school group /5-7 years old/" for her Doctor's educational and scientific degree in the professional area 1.3. Pedagogy of training in..., doctoral program "Physical education in the educational system" at the National Sports Academy "V. Levski".

In 1996, Tsveta Traykova was appointed as a full-time Assistant Professor in the discipline of Theory and Methodology of Physical Education at the Department in "Theory of Physical Education" at the National Sports Academy. She has held successively the academic positions of "Senior Assistant Professor" and "Chief Assistant Professor" at the same Department.

Tsveta Traykova has also worked as a physical education teacher at a school in the capital city.

The candidate's professional biography gives definite grounds for participation in the current competition for the academic position of Associate Professor.

III. Research activity of the candidate

Chief Assistant Professor Tsveta Dimitrova Traykova, PhD, has presented a report on her scientific research activity on mandatory scientific indicators for participation in the competition for Associate Professor. It is in accordance with the indicators of the national requirements under Art. 2b of the Law for the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria, for the field of higher education 1. Pedagogical sciences, professional area 1.3. Pedagogy of training in... The minimum requirements for points in the separate groups of indicators for the academic position "Associate Professor" at the National Sports Academy "V. Levski" are met.

The candidate participates in the competition for associate professor with the following scientific output: 1 monograph, 1 book based on a defended

dissertation work, 4 articles in scientific publications, referenced and indexed in world-renowned databases with scientific information and 13 articles and reports in non-refereed publications with scientific review and edited collective volumes. Of the scientific articles, she is the independent author of 10 and co-author of 7. The scientific papers are entirely on the subject of the competition.

Tsveta Traykova has presented a total of 13 citations of her works, of which 1 citation is in Web of Science, 7 are in monographs and 5 are in scientific articles and peer-reviewed reports.

The scientific output of the candidate for Associate Professor can be divided into two main thematic areas:

1. Physical development, motor skills, physical education and sports for preschool children (No. I.1., II.1, II.2.1., II.2.2., II.2.3., II.2.4., II.3.9., II.3.10., II.3.11., II.3.12., II.3.13.).

2. Physical education and motor activity of adolescents (No. II.3.1., II.3.2., II.3.3., II.3.4., II.3.5., II.3.6., II.3.7., II.3.8.).

Among the publications subject to review for participation in the current competition, the monograph "Motor qualities of preschool children" (Sofia, NSA PRESS, 2021, ISBN 978-954-718-672-9) (No. I.1.) is of particular importance in the declared scientific field.

It reveals the main theoretical, methodological and practical aspects of physical education in kindergartens in relation to the development of motor skills of preschool children. The general and specific principles, means, methods, methodological requirements and tests for assessing the physical capacity of 5-7-year-old children, used in the process of physical education training in this age period, are considered.

The monographic work has both theoretical-methodical and practical value in the field of physical education for children of preschool age, enriching the theory and methodology of physical education in kindergartens.

In the second book "State of physical development and motor abilities of children in a preparatory school group (5-7 years old)" (Sofia, NSA PRESS, 2023, ISBN 978-954-718-707-8) (No. II.1.) the state and dynamics of the basic indicators of physical development and motor abilities of children in III and IV preparatory school groups before and after application of enriched educational content in the field of Physical Education are followed and analyzed within a period of one academic year.

The candidate's interest in the topic of preschool physical education, to which numerous publications are devoted, is permanent and sustainable. Tsveta Traykova makes her contribution in identifying the specific characteristics of physical development and somatotype changes, the motor abilities and the interaction between them, the control and assessment of physical performance in 5-7 years old children (No. II.2.1., II.2.2., II.2.3., II.3.9., II.3.10., II.3.11., II.3.12., II.3.13.). In this context, the potential need of new educational content in physical education and sport at the kindergartens has been revealed (No. II.2.4.).

The second main area of scientific interests on the part of Chief Assistant Professor Tsveta Traykova, PhD, represents physical education and motor activity of students (No. II.3.1., II.3.2., II.3.3., II.3.5., II.3.8.).

Current problems of overweight and obesity, harmful habits among adolescents are also considered (II.3.4., II.3.6.). Non-traditional means are offered to enrich the learning content in physical education and sports lessons in secondary general education schools (II.3.7.).

Chief Assistant Professor Tsveta Dimitrova Traykova has participated in 5 research and educational projects, which can also be considered as evidence of her scientific interests and activity.

IV. Scientific contributions

The contributions contained in the candidate's publications and presented in the competition for the academic position of "Associate Professor" are in the field of the theory and methodology of physical education. As such, the most significant theoretical, methodological and applied contributions can be outlined as follows:

1. The interrelationships have been established between the main anthropometric indicators of physical development and the motor qualities of boys and girls of preschool age, as well as, between their individual motor abilities.

2. A technology has been developed to assess the physical capacity of 5-6 year-old boys and girls. Based on this, age and gender assessment norms have been prepared for the level of motor skills and for a complex assessment of the physical capacity of each child and of group of children.

3. The prevalence of overweight and obesity among schoolchildren was studied. At the same time the relationship between the motor activity of students in their free time and the overcoming of harmful habits has been proven and analyzed.

5. Some main trends in the development of curricular and extracurricular activities in physical education and sports in the Bulgarian school have been interpreted.

V. Teaching activity of the candidate

Chief Assistant Professor Tsveta Dimitrova Traykova, PhD, is an established lecturer with many years of teaching experience. She conducts lectures and seminars on the theory and methodology of physical education in the Bachelor's and Master's degree courses of the NSA "V. Levski". Conducts current and pre-graduate teaching practice at school, semester exams and state

exam lessons with students. She supervises the coursework of students for the Bachelor's degree.

Tsveta Traykova was the academic supervisor of two graduates in the Bachelor's and Master's degree.

VI. Conclusion

Based on the above-mentioned data, I have reasons to state that Chief Assistant Professor Tsveta Dimitrova Traykova, PhD, meets the requirements of the announced competition for the academic position "Associate Professor" in accordance with all legal regulations and normative documents.

The scientific production of the candidate and the many years of teaching activity in the field of theory and methodology of physical education give me reasons to confidently propose to the Members of the Scientific Board to vote for Chief Assistant Professor Tsveta Dimitrova Traykova, PhD to be awarded the academic position "Associate Professor" in higher education field 1. Pedagogical sciences, professional area 1.3. Pedagogy of training in ..., specialty "Theory and Methodology of Physical Education", for the needs of the Department in "Theory of Physical Education" at the National Sports Academy "V. Levski".

Member of the Scientific Board:

Professor Eleonora Mihaylova Mileva, DSc, PhD

28. 07. 2023

Sofia

